

ჩაის სახეობები საქართველოში

საქართველო ჩაის ერთ-ერთი ყველაზე ჩრდილოეთ მწარმოებელია მსოფლიოში. ჩაი გაშენებულია დასავლეთ საქართველოს ხუთ რეგიონში: აჭარა, გურია, სამეგრელო, იმერეთი, აფხაზეთი და. მიუხედავად იმისა, რომ ქართველები უხსოვარი დროიდან სვამდნენ მცენარეულ ნაყენებს, ვარაუდობენ, რომ ჩაი, იმ სახით როგორც ჩვენთვის ცნობილია, სავარაუდოდ, პირველად მე-19 საუკუნის დასაწყისში ჩამოვიდა, როდესაც პრინცმა მამია V გურიელმა *Camellia Sinensis*-ის მოყვანა დაიწყო თავის ბოტანიკურ ბაღში.

ამჟამად საქართველოში წარმოებულია მრავალი სახის ჩაი, შავი, მწვანე, თეთრი, არომატული და მცენარეული. ჩაის მწარმოებელი რეგიონებია: გურია, სამეგრელო, აჭარა და იმერეთი. საქართველოში ძირითადად ჩინური ჩაის სახეობებია.

ქართული შავი ჩაი თიმით და ზიზიფორათი; ქართული შავი ჩაი ვარდი; ქართული შავი ჩაი ბერგამოტით; მოცვის ფოთლების ჩაი; ქართველი ველური კომშის ფოთლის ჩაი; ქართული მწვანე ჩაი; ქართული ველური თეთრი ჩაი; ქართული შავი ჩაი N1; ქართული შავი ფოთლების სრული ჩაი; ქართული შავი ფრაქციული ჩაი; ქართული ველური შავი ჩაი;

„ქართული ჩაი ინდურისგან, ჩინურისგან და ა.შ. განსხვავდება იმით, რომ, პირველ რიგში, საქართველოს აქვს ძალიან კარგი გეოგრაფიული მდებარეობა. დასავლეთ საქართველოში მთისა და ზღვის ჰავა ძალიან უხდება ჩაის კულტურას და მას აძლევს რბილ და სასიამოვნო არომატს. გარდა ამისა, მაგალითად, ჩინეთში მოსავალი 12 თვის განმავლობაში მოდის, ხოლო საქართველოში მოსავლის აღების პერიოდი მაისიდან სექტემბრამდეა. შესაბამისად, ქართულ ნედლეულს არ სჭირდება შხამქიმიკატებისა და პესტიციდების დამატება. სწორედ ეს მახასიათებლები გამოარჩევს ქართული ჩაის გემოსა და ხარისხს სხვა კულტურებისგან.“

ქართული ჩაის განსხვავება იმაში მდგომარეობს, რომ მასში ტანინების დაბალი შემცველობაა, ამიტომაც აქვს ასეთი ნაზი და რბილი გემო.

უკანასკნელ ხანს ჩაის მეურნეობებში თანდათან ფეხს იკიდებს და ინერგება ჩაის ქართული სხვადასხვა სელექციური ჯიშის რომლებიც აკად. ქ. ბახტაძემ გამოიყვანა. მის მიერ გამოყვანილი 20-მდე ჯიშიდან შევჩერდებით მხოლოდ ორზე.

ქართული ნომერ პირველი მსხვილფოთლიანია, იძლევა მოსავლიანობის ზრდას საშუალოდ 30 %-ით მეტს, ვიდრე ჩინური. თავისი ქიმიური შედგენილობით თიტქმის უტოლდება სამხრეთის ჯიშებს. სამაგიეროდ ნაკლებ ყინვაგამძლეა და გათვალისწინებულია ჩვენი რესპუბლიკის სამხრეთი რაიონებისთვის (აჭარისათვის).

ქართული ნომერ მეორე შედარებით ყინვაგამძლეა; იგი გათვალისწინებულია შედარებით ჩრდილო რაიონებისათვის (აფხაზეთისა და სამეგრელოსთვის): ეს ჯიში იძლევა მეტ მოსავალს და კარგი ხარისხის ჩაის, მაგრამ თავისი ქიმიური შედგენილობით და რასაკვირველია წარმოებული პროდუქტის ხარისხითაც რამდენადმე ჩამორჩება როგორც ქართულ ნომერ პირველ ისე ინდურსაც.

შავი ჩაი – *Camellia sinensis sinensis*-ის და *Camellia sinensis assamica*-ს ფოთლებისგან მიიღება. მწვანე და შავ ჩაის ბევრი მსგავსი თვისება გააჩნია.

შავ ჩაის გულის და ნაწლავების ჯანმრთელობის გაუმჯობესება შეუძლია. ის ასევე ორგანიზმში ქოლესტერინის დონეს ამცირებს და არტერიულ წნევას დაბლა სწევს.

მწვანე ჩაი – *Camellia sinensis sinensis*-ის ფოთლებისგან მიიღება. მწვანე ჩაი მრავალი ბიოლოგიურად აქტიური ნაერთებით და ბუნებრივი ანტიოქსიდანტებით არის სავსე. მწვანე ჩაი უჯრედების დაზიანებას აფერხებს, ტვინის მუშაობას აუმჯობესებს. ის შრომისუნარიანობას ზრდის და ორგანიზმში ცხიმის დაწვას აჩქარებს.

მწვანე ჩაი ეფექტურ საშუალებას წარმოადგენს ისეთ დაავადებათა წინააღმდეგ, როგორიცაა ღვიძლის ქრონიკული ანთება, დიზენტერია, მაღალი არტერიული წნევა. ეს სასმელი დადებითად მოქმედებს სისხლმზად ორგანოებზე და გამოიყენება როგორც ანტიდეპრესანტი. მწვანე ჩაი 50%-ით მეტ “ც” ვიტამინს შეიცავს ვიდრე შავი ჩაი.

თეთრი ჩაი – ისევე, როგორც მწვანე Camellia sinensis sinensis-ის ფოთლებისგან მიიღება, უბრალოდ მათ უფრო ადრე კრეფენ.

როგორც ჩაის უმრავლესობა, თეთრი ჩაიც მდიდარია ანტიოქსიდანტებით, ეს მას ანთების და კიბოს საწინააღმდეგოს ხდის. ამის გარდა თეთრი ჩაი წონაში დაკლებას უწყობს ხელს და კბილების ბაქტერიების მტერია.

მეწამული ჩაი (ქართული მეწამული)

ამ პროექტის მიზანი იყო მწვანე ჩაის გამოყვანა ანტოციანინის მაღალი შემცველობით, დადლილობის საწინააღმდეგო თვისებებით და გამჭვირვალე შინაარსით. ჩაის მცენარეები მთელი საქართველოდან ყველაზე მაღალი პიგმენტი ანტოციანინი შემცველობით შეარჩიეს და შექმნეს ნერგები შერჩევითი მეთოდით. ქართული მეწამული ჩაი უნიკალურია თავისი გემოთი, ჩვეულებრივ სხვა ქვეყნების მეწამულ ჩაის აქვს მწარე გემო (განსაკუთრებით ჩინური მეწამული ჩაი), ქართული მეწამულის ჩაის აქვს ძალიან უნიკალური მსუბუქი მომწარო-მოტკბო გემო, სასიამოვნო და მდიდარი არომატით.

"ღვინის ჩაი"

ქართული ჩაის გამორჩეული და უნიკალური ჯიშია "ღვინის ჩაი".

ღვინის ჩაის წარმოების იდეა ეკუთვნის ფარმაცოლოგს, ირაკლი ნატროშვილს, რომელიც 25 წლის წინ იკვლევდა წითელი ღვინის (საფერავის) სასარგებლო მახასიათებლებს. მან აღმოაჩინა, რომ ღვინის დამუშავების შემდეგ მას ზუსტად იგივე სასარგებლო თვისებები აქვს, როგორც ადრე. "ჩაის უნიკალურობა არის ის, რომ მსოფლიო ბაზარზე ანალოგები არ არსებობს. ჩაი შეიცავს ყველა სასარგებლო ღვინის ნივთიერებები და ამავე დროს იცავს მომხმარებელს ალკოჰოლის მავნე ზემოქმედებისგან.

ქართული ველური შავი ჩაი

ეს ძალიან იშვიათი ჩაი ველურად იზრდება საქართველოს ტყეებში, მტირალას ეროვნული პარკის მახლობლად, შავი ზღვიდან რამდენიმე კილომეტრში. ამ ხელით წარმოებულ ჩაის აქვს მსოფლიოში ყველაზე კარგი ჩაის ხარისხი. რბილ, ინფუზიას თითქმის ყოველგვარი მწარეობის გარეშე აქვს გარეული კენკრის, ნეკერჩხლის, ფიჭვის, ალაოს, ქიშმიშის, თაფლის, კაკაოს, კარამელის, ვაშლის, წაბლის და სანელებლების ნიუანსი. გრძელი, ნაქსოვი მქრქალი შავი ფოთლები ასევე ჰგავს ტაივანურ ჩაის, ფოთლის უფრო დიდი ზომა ასახავს იმ ფაქტს, რომ ისინი წარმოიქმნება ჩაის ხეებზე და არა ბუჩქებზე.

ქართული ველური თეთრი ჩაი

ქართული ველური თეთრი ჩაი მოჰყავთ და იღებენ ჩაის მაღალ ბუჩქებს, რომლებიც ველურად იზრდება დასავლეთ საქართველოს მთის ტყეებში, ცივილიზაციისგან და ადამიანის ინტერაქციისგან შორს. ნაზი ჩაის ფოთლები გთავაზობთ მრავალწლიანი ნარევებისაგან, რომლებიც გთავაზობთ ახალ, მსუბუქ, მცენარეულ-ყვავილოვან თაიგულს ჟოლოს ფოთლის, ცაცხვის, თეთრეულისა და პიტნის ნიუანსებით. არომატი არის ჰაეროვანი და ნაზი, ყვავილოვანი.

ქართული კომშის ყვავილები ველური ორგანული

კომშის ველური ხეები იზრდება გურიისა და იმერეთის რეგიონების ტყეებში. მისი ფოთლებისგან დამზადებულ სასმელს საუკუნეების განმავლობაში იყენებდნენ ტრადიციულ ქართულ მედიცინაში გულის პრობლემებისა და არტერიული წნევის სამკურნალოდ.

სამკურნალო მცენარეული ჩაი

სამკურნალო მცენარეების ბრენდი “ფარკონი” აერთიანებს 40-მდე სახეობის სხვადასხვა სამკურნალო მცენარეს, რომლებიც 2017 წლიდან წარმოდგენილია სააფთიაქო ქსელებში საქართველოს მასშტაბით. პროდუქციის 100% ნატურალურია, არ შეიცავს დანამატებს, გემოს გამამდიერებლებსა და უცხო მინარევებს, მზადდება ველური მცენარეული ნედლეულისგან და ტყის კენკრისგან. საქართველოს უნიკალური კლიმატი და ბუნებრივი პირობების მრავალფეროვნება ჭეშმარიტ განსაკუთრებულობას სძენს სამკურნალო მცენარეულ ნედლეულს